

AAN Gemeente Nijmegen
College van Burgemeester & Wethouders

DATUM 1 december 2005

ONS KENMERK z2005-0212

CONTACTPERSOON

070-3811300

UW BRIEF VAN

UW KENMERK

ONDERWERP Onderzoek Digitaal Bouwarchief
eindoordeel

Op basis van de melding van het Digitaal Bouwarchief, de correspondentie die daarna plaatsvond en de informatie die de gemeente Nijmegen mondeling aan het College bescherming persoonsgegevens (CBP) heeft verstrekt heeft het CBP het volgende eindoordeel geformuleerd waarmee het zijn onderzoek naar de rechtmatigheid van de verwerking van persoonsgegevens door de gemeente Nijmegen in het Digitaal Bouwarchief afsluit.

Eindoordeel

De gemeente heeft na de introductie van het Digitaal Bouwarchief direct al de werkwijze aangepast naar aanleiding van bezwaren van enkele tientallen personen. In de afgelopen periode heeft de gemeente de werkwijze zodanig verfijnd dat de beschrijving die de gemeente thans geeft naar het oordeel van het CBP een gegevensverwerking weergeeft die in overeenstemming is met de Wet bescherming persoonsgegevens.

De gemeente Nijmegen heeft bij het bepalen van de wijze waarop het Digitaal Bouwarchief gebruikt kan worden, aandacht besteed aan het belang van de personen aan wie een bouwvergunning verleend is. De aanvraag en vergunning zijn in zodanige vorm opgenomen dat zij niet te bewerken zijn en ook niet doorzocht kunnen worden. De database is niet bereikbaar voor zoekmachines. De zoekmogelijkheid is niet op naam, maar op adres en op één adres tegelijk. Het CBP is van oordeel dat ten tijde van de start van het Digitaal Bouwarchief evenwel niet in voldoende mate oog was geweest voor de zorgvuldigheid die de gemeente op grond van de Wet bescherming persoonsgegevens heeft te betrachten ten aanzien van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van deze personen. Het CBP doelt hier op de melding die pas na de start van de verwerking naar het CBP is gestuurd maar ook op het onjuist onderbouwen van de noodzaak om bepaalde persoonsgegevens te verwerken in het Digitale Bouwarchief, een gegevensverwerking die niet bij wet is voorgeschreven, maar die plaatsvindt omdat de gemeente daarvoor kiest. Ook leek de gemeente zich onvoldoende te realiseren dat gegevensverwerkingen met behulp van Internet extra risicovol zijn voor de persoonlijke levenssfeer en dat er een verschil is tussen openbaar in een openbaar register en openbaar op Internet.

Toelichting

Het CBP schetst in de bijlage kort de weg die het in deze zaak bewandeld heeft. Het CBP hecht er aan om hier te vermelden dat de vrij lange duur van de behandeling voornamelijk veroorzaakt is door agendatechnische belemmeringen aan beide zijden en in het geheel niet door een moeizame relatie.

Hieronder licht het CBP toe welke aspecten van de gegevensverwerking inzake het Digitaal Bouwarchief in dit onderzoek door het CBP aan de orde zijn gesteld.

Spelregels

De Wet bescherming persoonsgegevens (WBP) bevat spelregels voor een behoorlijke en zorgvuldige omgang met persoonsgegevens. Dat betekent onder meer dat alleen persoonsgegevens verwerkt worden indien en voor zover zij noodzakelijk zijn. Het betekent ook, dat alternatieven bestudeerd worden en dat uiteindelijk die werkwijze gebruikt wordt die het minst ingrijpt in de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene. Dit is het subsidiariteitsbeginsel. De gemeente dient maatregelen te nemen die risico's op ongewenste verwerkingen (kunnen) verkleinen. Extra zorgvuldigheid is vereist bij gegevensverwerkingen waarbij Internet een rol speelt, omdat in een dergelijk geval de gemeente in feite de persoonsgegevens ter beschikking stelt aan een onbepaalde hoeveelheid onbekende derden. Op de gemeente rust geen wettelijke verplichting om gegevens via Internet openbaar te maken.

Onderscheid tussen twee typen bouwarchief

Het *bouwarchief* is opgezet om technische informatie te verschaffen over bestaande bouwwerken en heeft daarnaast een bewijsfunctie met betrekking tot de vraag of bouwwerken legaal tot stand zijn gekomen. In het bouwarchief staat informatie die op het moment van aanvraag van de vergunning relevant was en deze blijft dan ook ongewijzigd bewaard. Burgemeester en wethouders zijn verplicht om een openbaar register bij te houden waarin aantekening wordt gehouden van aanvragen om bouwvergunningen, verleende bouwvergunningen e.a. (zie art. 57 Woningwet).

In het *Digitaal Bouwarchief* zijn alleen de bouwvergunningen waarvan het betreffende bouwwerk al gerealiseerd is en ook nog steeds aanwezig is, opgenomen. Het Digitaal Bouwarchief is geen volledig bouwregister als bedoeld in artikel 57 Woningwet. Het is de keuze van burgemeester en wethouders om een Digitaal Bouwarchief op te zetten en toegankelijk te maken via Internet.

Noodzaak en proportionaliteit

De gegevensset die noodzakelijk is/blijkt voor de afhandeling van een aanvraag bouwvergunning verschilt van de gegevensset die noodzakelijk is voor het Digitaal Bouwarchief. Het aanvraagformulier is dwingend voorgeschreven door de Minister van VROM en de daarmee verzamelde (persoons)gegevens dienen de uniforme afhandeling van bouwaanvragen en zullen deel uitmaken van het bij wet voorgeschreven bouwregister. Doordat alle gemeenten hetzelfde formulier gebruiken wordt landelijk een administratieve eenheid gecreëerd.

Het doel van het Digitaal Bouwarchief is de weergave van de gebouwde stad, met andere woorden: dit archief wordt gevoed met verleende bouwvergunningen. Voor een goede weergave van de gebouwde stad is het noodzakelijk dat verleende bouwvergunningen worden opgenomen. Dit rechtvaardigt niet zonder meer dat alle persoonsgegevens waarvan de gemeente gebruik gemaakt heeft in de procedure voor het verlenen van de bouwvergunning - gegevens die op goede gronden in het bouwregister voorkomen - opgenomen worden in het via Internet toegankelijke Digitaal Bouwarchief. Dat de gemeente bepaalde persoonsgegevens

noodzakelijkerwijs mag opnemen, betekent namelijk op zich niet dat de gemeente die gegevens ook, al dan niet beperkt, aan anderen ter beschikking mag stellen.

Belangenafweging

Bij een zorgvuldige gegevensverwerking draait het om een zorgvuldige afweging van in het geding zijnde relevante belangen. Het is de verantwoordelijke, in casu burgemeester en wethouders, die deze afweging moet maken en de uitkomst daarvan moet kunnen beargumenteren.

Het Digitaal Bouwarchief biedt een ieder de mogelijkheid om gratis, 7 dagen per week, 24 uur per dag, niet gehinderd door belemmerende openingstijden dossiers in te zien.

Het belang van de gemeente bij een adequate en klantvriendelijke dienstverlening aan zijn burgers en ieder andere geïnteresseerde en de belangen van de personen aan wie een vergunning verleend is, dienen afgewogen te worden. Bij die belangenafweging spelen naast het doel van de verwerking, zeker ook de eerder genoemde beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit een rol.

Melden

Aangezien het Digitaal Bouwarchief niet een bij wet ingesteld openbaar register is, is de in artikel 29 vierde lid Wet bescherming persoonsgegevens (WBP) opgenomen bijzondere vrijstelling van de meldingsplicht niet van toepassing is. Het Digitaal Bouwarchief dient daarom conform artikel 27 WBP te worden aangemeld bij het CBP.

De melding en de opname daarvan in het Openbaar Meldingenregister, dragen naast o.a. de op de gemeente rustende informatieplicht (artikel 33 en 34 WBP) bij aan een transparante gegevensverwerking.

Beveiliging

Tot de plichten die op grond van de WBP op de verantwoordelijke rusten behoort de in artikel 13 WBP opgenomen beveiligingsplicht. Deze beveiligingsverplichting strekt zich uit tot alle onderdelen van het proces van gegevensverwerking. Hieronder valt dus ook openbaarmaking. De tekst van artikel 13 WBP luidt:

'De verantwoordelijke legt passende technische en organisatorische maatregelen ten uitvoer om persoonsgegevens te beveiligen tegen verlies of tegen enige vorm van onrechtmatige verwerking. Deze maatregelen garanderen, rekening houdend met de stand van de techniek en de kosten van de tenuitvoerlegging, een passend beveiligingsniveau gelet op de risico's die de verwerking en de aard van te beschermen gegevens met zich meebrengen. De maatregelen zijn er mede op gericht onnodige verzameling en verdere verwerking van persoonsgegevens te voorkomen.'

Het recht van verzet

De betrokkene komt op grond van artikel 40 WBP het recht toe om bij een verantwoordelijke verzet aan te tekenen tegen de verwerking van zijn persoonsgegevens indien hij van mening is dat op grond van zijn bijzondere persoonlijke omstandigheden de balans naar zijn kant moet doorslaan. Het recht om verzet aan te tekenen ziet op een situatie waarin de gegevensverwerking op zich rechtmatig is. Vermeldenswaard is dat het niet mogelijk is om verzet aan te tekenen tegen verwerkingen die geschieden op grond van een wettelijke verplichting, noch tegen verwerkingen in openbare registers die bij wet zijn ingesteld. Dit blijkt uit artikel 40 WBP.

Op grond van artikel 45 WBP geldt de beslissing naar aanleiding van de aantekening van verzet, voor zover deze is genomen door een bestuursorgaan als een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht.

Tot slot

Tot slot merkt het CBP op dat u de in dit onderzoek door het CBP verstrekte informatie kunt inbrengen in het project 'Inzage van gepubliceerde aanvragen en beschikkingen', waarbij u samen met andere gemeenten betrokken bent. En daarnaast is het CBP bereid om de projectpartners desgewenst van advies te dienen. De ervaring en de werkwijze van de gemeente Nijmegen inzake het Digitaal Bouwarchief kunnen als voorbeeld dienen voor andere gemeenten die dergelijke of vergelijkbare verwerkingen willen ontwikkelen.

Het CBP verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

College bescherming persoonsgegevens